

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

วันศุกร์ที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2564

สถานีเกษตร-สิ่งแวดล้อม : กรมชลฯใช้เทคโนโลยีสู้โควิด-19

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา2019 (COVID-19) อย่างหนักอยู่ในขณะนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานราชการแทบทุกหน่วยงานก็ว่าได้ รัฐบาลมีนโยบายให้ทำงานที่บ้าน (WFH) เพื่อลดการแพร่ระบาดของ COVID-19

กรมชลประทาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องการบริหารจัดการน้ำของประเทศ ก็เช่นเดียวกันได้รับผลกระทบในการทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการระบาดของ COVID-19 ดังกล่าว เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่จะต้องทำงานที่บ้าน และบางส่วนยังต้องกักตัวอีกด้วย แต่การบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทานยังสามารถขับเคลื่อนได้โดยไม่สะดุด เพราะได้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้

ดร.ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา กรมชลประทาน กล่าวว่า ที่ผ่านมามีกรมชลประทานได้การพัฒนาเทคโนโลยีนี้ก็เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นในอนาคตมาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น การดำเนินการติดตามสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำ โดย ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (Smart Water Operation Center : SWOC) ที่ดำเนินการร่วมกับ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information Communication Technology : ICT) เพื่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น ระบบโทรมาตรและ CCTV เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำและการพยากรณ์แบบ Real Time รวมทั้งการพัฒนาระบบ IOT (Internet Of Thing) และระบบSCADA เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยด้านการสำรวจ ติดตามสถานการณ์น้ำของอ่างเก็บน้ำ และในลำน้ำ ตลอดจนการเพาะปลูก โดยใช้อากาศยานไร้คนขับ ทุ่นวัดระดับน้ำโดยใช้พิกัดดาวเทียม และการใช้โดรน ดำเนินการโดยสำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา

รวมทั้งยังได้ดำเนินการตรวจสอบความมั่นคงของเขื่อน กรมชลประทานใช้ระบบ Mechatronics ตรวจสอบโครงสร้างเขื่อน เพื่อตรวจสอบความมั่นคงของเขื่อนให้มีความพร้อมในการกักเก็บน้ำและการระบายน้ำ โดยข้อมูลในทุกส่วนงานจะถูกบูรณาการในรูปแบบ Big Data โดยมี SWOC เป็นศูนย์กลาง ช่วยให้บริหารจัดการน้ำของกรม ชลประทานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

SWOC ก่อตั้งในปี 2557 มีการพัฒนาระบบ ICT มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ทำหน้าที่เปรียบเสมือนเลขานุการ ทำหน้าที่บูรณาการกับหน่วยงานภายในกรมชลประทาน และนอกกรมชลประทาน ในการบูรณาการข้อมูล ติดตามสถานการณ์น้ำ และการบริหารจัดการ

“ภายใต้สภาวะโรคระบาด COVID-19 ในปัจจุบัน การสั่งการ ติดตามงานต่าง ๆ จากกรมชลประทานโดยอธิบดีและรองอธิบดีกรมชลประทานทุกสายงาน สามารถดำเนินการผ่าน SWOC ที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง และSWOC ของสำนักชลประทานทั่วประเทศรวม 17 แห่ง รวมถึงการประชุมผ่านวิดีโอร่วมกับหน่วยงานของกรมชลประทานทั่วประเทศได้โดยไม่ต้องเดินทางเข้า-ออก ในพื้นที่เสี่ยง” ดร.ทวีศักดิ์กล่าว

กรมชลประทานยังนำเทคโนโลยีไปใช้ในเรื่องการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ โดยได้ออกแบบ Application ที่ใช้งานบนสมาร์ตโฟน เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลสถานการณ์น้ำ สภาพการส่งน้ำ ระดับน้ำ ระบบโทรมาตร ตลอดจนการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำได้ตลอดเวลา ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในระบบชลประทาน นอกจากนี้ Application ยังเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ และ GISDA เพื่อให้เกิดความถูกต้องแม่นยำแก่ผู้รับข่าวสาร

รวมทั้งมีการนำ แพลตฟอร์ม LINE Messenger มาใช้ในการสื่อสารระหว่างกรมชลประทานกับเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อเว้นระยะห่างลดการพบปะแบบตัวต่อตัว ตามมาตรการของรัฐบาล ในขณะที่การขับเคลื่อนงานยังเดินหน้าต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐศักดิ์ พลสิงห์

GDP เกษตร Q2 โต 1.2% คาดทั้งปียังขยายตัวที่ 1.7 – 2.7%

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยถึง ภาพเศรษฐกิจการเกษตรในไตรมาส 2 ปี 2564 (เมษายน – มิถุนายน 64) พบว่า ขยายตัวร้อยละ 1.2 โดยปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาส 2 ของปี 2563 ที่หดตัวถึงร้อยละ 3.1 เนื่องจากปัญหาสภาพอากาศที่ร้อนจัด หลายพื้นที่ของประเทศประสบภาวะฝนทิ้งช่วงและภัยแล้ง ทำให้มีปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการผลิตทางการเกษตร ขณะที่สถานการณ์ในปี 2564 มีปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2563 และช่วงต้นปี 2564 ทำให้มีปริมาณน้ำสะสมในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญและในแหล่งน้ำตามธรรมชาติเพิ่มขึ้น เกษตรกรจึงสามารถทำการเพาะปลูกได้ รวมทั้งสภาพอากาศโดยทั่วไปที่เอื้ออำนวย ไม่ประสบปัญหาภัยแล้งที่รุนแรง ทำให้สถานการณ์การผลิตพืชและปศุสัตว์ดีกว่าปีที่ผ่านมา ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดปรับตัวสูงขึ้น จึงใจให้เกษตรกรเพิ่มปริมาณการผลิต นอกจากนี้ นโยบายและมาตรการของภาครัฐ อาทิ การส่งเสริมอาชีพเกษตรกร การพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งตลาดออนไลน์และออฟไลน์ การประกันรายได้สินค้าเกษตรที่สำคัญ และการพักชำระหนี้ ทำให้เกษตรกรสามารถทำการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ ส่งผลกระทบต่อการกระจายสินค้าเกษตรในบางพื้นที่ รวมถึงกิจกรรมการผลิตของโรงงานแปรรูปบางแห่งต้องหยุดชะงักลง ทำให้ความต้องการสินค้าเกษตรบางชนิดชะลอตัวลงไปด้วย

สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2564 สศก. คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.7 – 2.7 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยทุกสาขาการผลิตมีแนวโน้มขยายตัว เนื่องจากปริมาณฝนที่มีมากขึ้นในช่วงต้นปี และคาดว่าจะมีปริมาณฝนตกในระดับปกติในช่วงครึ่งหลังของปี ส่งผลให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติมีมากขึ้น เพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ประกอบกับการดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐในด้านการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดที่มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีในการผลิต และการยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ความแปรปรวนของสภาพอากาศ แนวโน้มราคาน้ำมันที่สูงขึ้น และ

ความผันผวนของค่าเงินบาทอาจส่งผลกระทบต่อ การกระจายสินค้า ต้นทุนการผลิต และการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

ด้านนางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการ ศศก. กล่าวในรายละเอียดแต่ละสาขาว่า ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ที่ขยายตัวได้ในไตรมาส 2 เป็นผลจากการขยายตัวของทุกสาขา ยกเว้น สาขาประมงที่หดตัว โดย สาขาพืช ขยายตัว ร้อยละ 2.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 2.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 สาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 2.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 เช่นกัน ส่วนสาขาประมง เป็นสาขาที่หดตัวร้อยละ 3.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 เป็นผลมาจากผลผลิตประมงทะเลในส่วนของปริมาณสัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือในภาคใต้ลดลงจากสภาพอากาศที่แปรปรวน จำนวนวันที่ชาวประมงนำเรือออกไปจับสัตว์น้ำจึงลดลง ส่วนปริมาณกุ้งทะเล ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 เกษตรกรจึงปรับลดพื้นที่การเลี้ยงลดจำนวนลูกพันธุ์ และชะลอการลงลูกกุ้ง

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรเพื่อรองรับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง และปรับรูปแบบการเกษตรวิธีใหม่เพื่อความมั่นคงในภาคการเกษตร อาทิ 1) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” 2) การพัฒนาฐานข้อมูลและระบบโลจิสติกส์พัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ 3) เกษตรอัจฉริยะและเกษตรแม่นยำสูง พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) 4) การบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำ เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินตรงตามศักยภาพของที่ดิน 5) สินค้าเกษตรคุณภาพและมูลค่าสูง ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ 6) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 7) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันเกษตรกร